

COUR DE JUSTICE

BENELUX

GERECHTSHOF

~

A 2022/2/6

ARREST

Inzake:

Naam : Roger De Brandt

Tegen:

Naam : Wooninspecteur van het Vlaams Gewest

Procestaal: Nederlands

ARRET

En cause :

Nom : Roger De Brandt

Contre:

Nom : Wooninspecteur van het Vlaams Gewest

Langue de la procédure : le néerlandais

GRIFFIE

1, rue du Fort Thüngen
L-1400 LUXEMBURG
TEL. (00 352) 28.11.33.30
Info@courbeneluxhof.int

www.courbeneluxhof.int

GREFFE

1, rue du Fort Thüngen
L-1400 LUXEMBURG
TEL. (00 352) 28.11.33.30
Info@courbeneluxhof.int

Het Benelux-Gerechtshof heeft in de zaak A 2022/2 het volgende arrest gewezen

1. Overeenkomstig artikel 6 van het Verdrag van 31 maart 1965 betreffende de instelling en het statuut van een Benelux-Gerechtshof (verder: het Verdrag), heeft het Hof van Cassatie van België, in een arrest van 7 april 2022 gewezen in de zaak van Roger De Brandt tegen Wooninspecteur van het Vlaams Gewest, een vraag van uitleg gesteld aan het Benelux-Gerechtshof met betrekking tot de Eenvormige Beneluxwet betreffende de dwangsom (ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220407.1N.11.).

Ten aanzien van de feiten

2. De feiten die ten grondslag liggen aan het arrest van het Hof van Cassatie kunnen als volgt worden samengevat:

- bij vonnis van 24 maart 2015 legde de rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen aan de eiser (Roger de Brandt) het bevel op om aan zeven panden een andere bestemming te geven, dan wel ze te slopen, binnen een termijn van één jaar na de uitspraak, onder verbeurte van een dwangsom van 150 euro per dag vertraging en met een maximum van 75.000 euro per onroerend goed;
- de verweerder (wooninspecteur van het Vlaams Gewest) liet bij gerechtsdeurwaardersexploot van 30 mei 2016 een eerste bevel tot betaling betekenen van 57.900,67 euro aan verbeurde dwangsommen voor de periode van 24 maart 2016 tot 27 mei 2016 met betrekking tot zes van de zeven panden van de eiser, vermeerderd met diverse uitvoeringskosten;
- de verweerder liet bij gerechtsdeurwaardersexploot van 28 oktober 2016 een tweede bevel tot betaling betekenen van 75.474,75 euro aan verbeurde dwangsommen voor de periode van 24 maart 2016 tot 27 oktober 2016, vermeerderd met diverse uitvoeringskosten. De dwangsommen werden berekend per pand voor elke dag vertraging in de desbetreffende periode, "doch beperkt tot het maximum van 75.000 euro", dat op dat ogenblik voor alle panden samen werd genomen in plaats van per pand;
- de verweerder liet vanaf 25 januari 2017 telkens binnen een termijn van zes maanden een bevel tot betaling betekenen van de verbeurde dwangsommen, waarin de beperking tot het maximum van 75.000 euro voor alle panden samen niet werd gehandhaafd, en dit tot het maximumbedrag van 450.000 euro (75.000 euro x 6 panden) werd bereikt;
- de verweerder liet op 25 juli 2019 uitvoerend beslag onder derden leggen ten laste van de eiser;
- de eiser tekende daartegen verzet aan en vorderde de opheffing van het beslag ten belope van de dwangsommen die verjaard waren ten gevolge van de in het tweede betalingsbevel van 28 oktober 2016 opgenomen beperking tot een maximum van 75.000 euro;
- bij beschikking van 28 januari 2020 verklaarde de beslagrechter te Antwerpen dit verzet ongegrond;
- bij arrest van 16 november 2020 verklaarde het hof van beroep te Antwerpen het hoger beroep van de eiser hiertegen ongegrond;

- het hof van beroep oordeelde dat het tweede betalingsbevel van 28 oktober 2016 de verjaring van de in de periode van 24 maart 2016 tot 27 oktober 2016 verbeurde dwangsommen slechts stuitte voor een bedrag van 75.000 euro, maar dat, ingevolge de latere betalingsbevelen, de verjaring van de verbeurde dwangsommen uiteindelijk toch ten belope van het maximum van 450.000 euro geldig werd gestuit. Het hof meende dat de in de periode van 24 maart 2016 tot 27 oktober 2016 verbeurde, maar verjaarde dwangsommen, niet konden beletten dat het maximum van 450.000 euro nog werd bereikt.
- de eiser voert hiertegen in cassatie aan dat de rechter bij de beoordeling of het maximumbedrag bereikt is, alle verbeurde dwangsommen in aanmerking moet nemen, met inbegrip van deze die verjaard zijn. Hij verwijt het hof van beroep te beslissen dat ongeacht het bedrag van de verjaarde dwangsommen, hoe dan ook niet-verjaarde dwangsommen ten belope van het maximum van 450.000 euro konden worden aangerekend.

Prejudiciële vraag

3. Het Hof van Cassatie oordeelt dat een uitleg van artikel 2 van de Eenvormige Beneluxwet betreffende de dwangsom noodzakelijk is om uitspraak te kunnen doen. Bij arrest van 7 april 2022 werd de zaak aangehouden totdat het Benelux-Gerechtshof uitspraak zal hebben gedaan over de volgende prejudiciële vraag:

“In geval de dwangsomrechter een bedrag heeft bepaald waarboven de dwangsom niet meer wordt verbeurd, moeten dan de verbeurde, maar verjaarde dwangsommen mee in rekening worden gebracht om te bepalen of het gestelde maximumbedrag van de dwangsom bereikt is?”

Ten aanzien van het verloop van het geding

4. Het Hof heeft, overeenkomstig artikel 6, lid 5, van het Verdrag, een voor conform getekend afschrift van het arrest van het Hof van Cassatie van België gezonden aan de partijen en aan de Ministers van Justitie van België, Nederland en Luxemburg.

De partijen hebben de gelegenheid gekregen schriftelijke opmerkingen te maken over de aan het Hof gestelde vraag.

Voor Roger De Brandt heeft mr. Sigfried Sergeant, advocaat te Brugge, op 18 juli 2022 een memorie neergelegd.

Voor de Wooninspecteur van het Vlaams Gewest heeft mr. Bruno Maes, advocaat bij het Hof van Cassatie, op 23 september 2022 een memorie van antwoord neergelegd.

Plaatsvervangend Advocaat-Generaal Ria Mortier heeft op 12 januari 2023 schriftelijk conclusie genomen.

Ten aanzien van het recht

5. Artikel 2 van de Eenvormige Beneluxwet betreffende de dwangsom bepaalt: *“De rechter kan de dwangsom hetzij op een bedrag ineens, hetzij op een bedrag per tijdseenheid of per overtreding vaststellen. In de laatste twee gevallen kan de rechter eveneens een bedrag bepalen waarboven geen dwangsom meer verbeurd wordt.”*

Uit de inhoud van deze bepaling volgt dat het door de rechter bepaalde maximumbedrag betrekking heeft op te verbeuren dwangsommen en niet op in te vorderen dwangsommen.

6. Artikel 7, lid 1, van de Eenvormige Beneluxwet betreffende de dwangsom bepaalt: *“Een dwangsom verjaart door verloop van zes maanden na de dag waarop zij verbeurd is.”*

Uit de bewoordingen van deze bepaling blijkt dat de verjaring van een dwangsom niet wegneemt dat deze voordien is verbeurd, maar slechts tot gevolg heeft dat deze niet meer in rechte kan worden ingevorderd.

7. Uit de tekst van voornoemde bepalingen volgt aldus dat het door de rechter bepaalde maximumbedrag betrekking heeft op het totaal van alle verbeurde dwangsommen, ook al zijn deze ingevolge een ingetreden verjaring niet langer in rechte invorderbaar.

8. Bovendien kan uit de Gemeenschappelijke memorie van toelichting van de Beneluxovereenkomst houdende de Eenvormige wet betreffende de dwangsom worden afgeleid dat de korte verjaringstermijn van artikel 7, lid 1, in samenhang met de in artikel 2 voorziene mogelijkheid voor de rechter om een maximumbedrag aan te verbeuren dwangsommen te bepalen, ertoe strekt de dwangsomschuldeiser ertoe aan te moedigen om bij het invorderen van de verbeurde dwangsommen de nodige oplettendheid aan de dag te leggen ter bescherming van de dwangsomschuldenaar.

Met deze doelstelling van bescherming van de dwangsomschuldenaar strookt dat verbeurde, maar verjaarde dwangsommen mee te rekenen zijn om te bepalen of het gestelde maximumbedrag van de dwangsom is bereikt.

9. De prejudiciële vraag dient bijgevolg bevestigend te worden beantwoord.

Ten aanzien van de kosten

10. Het Hof moet, volgens artikel 12, lid 1, van het Verdrag, de kosten vaststellen die op de behandeling voor het Hof zijn gevallen, welke kosten omvatten de honoraria voor de raadsliden van de partijen, voor zover zulks in overeenstemming is met de wetgeving van het land waar het bodemgeschil aanhangig is.

De kosten worden vastgesteld op 1.500 euro.

Het Benelux-Gerechtshof

Uitspraak doende op de door het Hof van Cassatie van België in zijn arrest van 7 april 2022 gestelde vraag,

Verklaart voor recht

11. Artikel 2 van de Eenvormige Beneluxwet betreffende de dwangsom dient aldus te worden uitgelegd dat, in geval de dwangsomrechter een bedrag heeft bepaald waarboven de dwangsom niet meer wordt verbeurd, de verbeurde, maar verjaarde dwangsommen mee in rekening worden gebracht om te bepalen of het gestelde maximumbedrag van de dwangsom bereikt is.

Aldus gewezen op 6 juli 2023 door B. Deconinck, president, M.V. Polak, eerste vicepresident, F. Delaporte, tweede vicepresident, M.-L. Meyer, B. Wylleman, R. Linden, raadsheren, G. Jocqué, T.H. Tanja-van den Broek en M.J. Kroeze, plv. raadsheren,

en uitgesproken ter openbare zitting te Brussel, op 6 juli 2023, door Mevrouw B. Deconinck, voornoemd, in aanwezigheid van de heer A. Henkes, Advocaat-Generaal en de heer A. van der Niet, griffier.

A. van der Niet

B. Deconinck

